

ЎЗБЕКИСТОН

ОВОЗИ

Газетга 1918 йил 21 июлда «Иштирокию» номи билан асос солинган

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг газетаси Сوتувда эркин нархда
1993 йил 3 август, сешанба № 143 (21.494).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ХОРИЖИЙ ВАЛЮТАДА СОЛИҚ БЎЛМАГАН ДАВЛАТ ТЎЛОВЛАРИНИ ОЛИШ ВА ТАҚСИМЛАШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА

Хорижий валютада давлат божлари, йиғимлари ва солиқ бўлмаган бошқа тўловлар олишти тартибга солиш ва валюта тушумларидан самарали фойдаланиш мақсадига:

1. Белгиланган қўйилсинки, хорижий валютада олинган божлар, йиғимлар ва солиқ бўлмаган бошқа тўловларнинг 85 фоизи республика валюта жағмараси ҳисобига, 15 фоизи esa Ўзбекистон Республикасининг қонунларида бошқача қўйилган бўлса, вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва ҳужалик бошқаруви органларининг махсус валюта жағмаралари ҳисобига ўтказилсин; вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва ҳужалик бошқаруви органларининг маблағларини уларнинг ҳошияга кўра моддий техника базасини мустаҳкамлаш, надрлар тайёрлаш ва хизмат сафари ка...

ратжалари учун фойдаланилади.
2. «Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасини ташкил этиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 10 августдаги фармони-нинг валюта тушумларини тақсимлашга тааллуқли 10-банди ўз кўчинин йўқотган деб ҳисоблансин.
3. Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар ва ҳужалик бошқаруви органлари хорижий валютада олинган давлат божлари, йиғимлари ва солиқ бўлмаган бошқа тўловларини ҳамда уларнинг миқдорларини (ставкаларини) белгиланган тартибда қабул қилсин.
Ўзбекистон Республикасининг Президентини
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 31 июль.

Суратда: қабул пайти. **Р. ШАҒАЕВ (ЎА)** олган сурат.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

31 июль куни Ўзбекистон Республикасининг Президентини Ислому Каримов америкалик жамоат ва сөнёт арбоби, халқаро юристлар компанияси президенти, 1996 йилда Атланта шаҳрида бўлиб ўтадиган Халқаро олимпиада уинларини ташкилий қўмитасининг раиси Эндрю Янг раҳбарлигидаги АҚШ ишбилармонлари делегациясини қабул қилди.
Ислому Каримов Ўзбекистон ва Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги муносабатлар ривожланиб бораётганидан мамнуният изҳор этиб, ўзаро алоқаларнинг мустаҳкамланишида ишбилармонлар мундари ҳисса қўлаётганини таъкидлади. Америкалик тадбиркорларнинг ҳамкорлик бошқаруви органлари хорижий валютада олинган давлат божлари, йиғимлари ва солиқ бўлмаган бошқа тўловларини ҳамда уларнинг миқдорларини (ставкаларини) белгиланган тартибда қабул қилсин.

ли бўлишига ишонч билдириди.
Суҳбат чоғида Америка Қўшма Штатларининг Ўзбекистондаги давлатчилик ва муҳтор элчиси Генри Ли Кларк хозир бўлди.
АҚШ ишбилармонлари делегацияси 2 август куни Ўзбекистон Республикаси бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков қабулида бўлди.
Суҳбат Орол денгизи муаммоларига бағишланди. Унда Оролнинг аҳолисини ичимлик сув билан таъминлаш, минтақанинг ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини сақлаб қолиш, у ердаги санитария-гигиена, тиббий-биология аҳволини яхшилаш соҳаларида ҳамкорлик қилиш хусусида сўз борди.
Меҳмонлар, шунингдек, таъкид қилишдики, алоқалар вазирлигинда музокара юристлар, таъкид қилишдики, вазирликта суҳбатда бўлишди.
Шу куни оқшомда Эндрю Янг бошчилигидаги АҚШ ишбилармонлари республика киночилар уйида журналистлар билан учрашиб, музокараулар, мулоқотлар, суҳбатлар яқунлари бўйича уларни қизиқтирган саволларга жавоб бердилар.
(ЎА).

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ «ДАВЛАТ ҚИШЛОҚ ҲУЖАЛИК ҚОРХОНАЛАРИГА МОЛИЯВИЙ ЕРДАМ БЕРИШ ВА УЛАРНИНГ ҲУЖАЛИК ЮРИТИШ ШАКЛЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ҒИ 1992 ЙИЛ 21 ЯНВАРДАГИ 21-СОЎЛИ ҚАРОРИ ҲАМДА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ҲУЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОХОТЛАРНИ ЯНАДА ЧЎҚУРЛАШТИРИШ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА»ГИ 1993 ЙИЛ 7 ЯНВАРДАГИ 13-СОЎЛИ ҚАРОРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЕТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

Қорақалпоғистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 21 январдаги қарорлари бажара бориб, давлат ҳужаликларини давлат тасарруфидан чиқариш ва қишлоқда ишлаб чиқаришни ташкил этиш усулларини такомиллаштириш, мулкчиликнинг давлатта дахлдор бўлмаган турли шаклларидаги ҳужаликларнинг янги турларини барпо этиш юзасидан муайян иш қилинган.
Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 21 январдаги қарорида мувофиқ, ўтган йил 360 та зарар келтираётган давлат ҳужалиги жамоа ҳужаликлари, кооперативларга, давлатта дахлдор бўлмаган бошқа турдаги ҳужаликларга айлантирилди, уларнинг банклар ва маҳсулот етказиб берувчилардан 1 миллиард сумдан кўпроқ қарзи кечиб юборилди.
Бу йил 505 давлат ҳужалиги мулкчилигининг давлатга дахлдор бўлмаган коллектив шаклларида ўтказилди, уларнинг негизинда 180 та жамоа ҳужалиги, 268 та кооператив ҳужалиги, 57 та ижара ҳужалиги ва бошқа турдаги қорхоналар тузилди.
Қишлоқ ҳужалигида мулкчилик шакллари ўзгартириш билан бир вақтда нарх сөнётига такомиллаштирилиб, давлат бюрократизмининг салмоғи камайtirилди. Ҳозирги вақтда пахта ва дондан бошқа қишлоқ ҳужалик маҳсулотларининг барча турлари учун эркин (шартномали) харид нархлари жорий этилган.
(Давоми иккинчи бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ТЎРТКЎЛ ШАҲРИНИНГ 120 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Қорақалпоғистон Республикасининг биринчи пойтахти бўлган Тўрткўл шаҳрининг республика тарихий, ижтимоий ва маданий тараққиётида тузган муҳим ўрнини, шунингдек, Қорақалпоғистон Республикасининг Олий Кенгаши ва Вазирлар Кенгаши, қўллаб-қувватлаш кўрсатишлари ташкил қилиш, уларнинг таъкид қилишлари тўғрисида қарор қабул қилсин.
1. Тўрткўл шаҳрида байрам тантаналарини ўтказиш 1993 йил ноябрь ойининг учинчи йў кунлигига белгилансин.
Байрамни тайёрлаш ва ўтказиш бўйича ташкилий қўмита илова этилган рўйхат асосида ташкил қилсин.
2. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта...

та муадат ичида Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши ва Вазирлар Кенгаши ҳамда ташкилий қўмита тақдим этилган тақдирнома асосида зарур чора-тадбирлар тизимини ва сарф-ҳаражатлар миқдорини белгиллаш қарор лойиҳасини ҳозирласин.
3. Маъмур Фармон ижросини назорат қилиш Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклатилсин.
Ўзбекистон Республикасининг Президентини
И. КАРИМОВ.
Тошкент шаҳри,
1993 йил 30 июль.

ТЎРТКЎЛ ШАҲРИНИНГ 120 ЙИЛЛИГИ БАЙРАМИНИ ТАЙЁРЛАШ ВА ЎТКАЗИШ БЎЙИЧА ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА РЎЙХАТИ

Жўрабеков И. Ҳ. — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари, қўмита раиси
Ахмедов У. А. — Қорақалпоғистон Республикасининг Олий Кенгашининг Раиси, қўмита раисининг муовини
Йўлдошев Ф. Й. — Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгаши Раиси, қўмита раисининг муовини.
ҚЎМИТА АЪЗОЛАРИ
Аҳмадов А. А. — Ўзбекистон Республикаси акционерлик тижорат деҳқончилик санвати банк бошқаруvinинг раиси
Бокимов Э. Ж. — Ўзбекистон Республикаси молия вазирини
Волков Г. Г. — Ўзбекистон матбуот ва ахборотлар республика уюшмаси раиси
Қаномов Н. К. — Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ҳужалиги вазирини

Михайлов В. К. — Ўзбекистон Республикаси коммунал хизмат кўрсатиш вазирини
Отахонов А. Б. — Президент девонининг етакчи консультанти
Ҳожиев Ф. Н. — Тўрткўл тумани хокими
Ҳасанов Ф. Б. — Ўзбекистон сув ҳужалиги қурилиши давлат концерни раиси
Шарипов Т. Я. — Ўзбекистон шартномалар ва савдо бўйича давлат акционерлик уюшмаси раиси
Эрматов Н. Э. — Урта Осий темирйўли бошқаруvinинг биринчи ўринбосари
Юсупов И. Ю. — Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги республика ишлаб чиқариш давлат-кооператив қурилиш бирлиги раиси
Юсупов К. Ю. — Вазирлар Маҳкамасининг масъул ходими

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИНИНГ ХАБАРИ

Россия Федерациясидан 1993 йил намунасидаги дўл белгиларнинг ажратилиши ва келтирилиши билан боғлиқ муайян қўйинчликлар ҳисобаб таъин қилинган Ўзбекистон Республикаси Марказий Банки республика фуқароларига қўйинчиларни маълум қилади:
набатдаги иш ҳақи, стипендиялар, пенсиялар ва нафақалар 1991—1992 йил-

лар намунасидаги пул белгилари билан берилди;
қўрсатиб ўтилган пул белгилари Ўзбекистон ҳудудида муомалада бўлади ҳамда барча муассасалар ва ташкилотлар томонидан чекланмаган ҳақда сўзсиз қабул қилиниши керак.
Ўзбекистон Республикаси Марказий банки.

Язилликлар Воқеалар Хабарлар

ОНА ВАТАН: БЕТА ВУТУР ЭРТАГА

Айём шарафига
МУНОСИБ ТЎЕНА
СИРДАРЕ қолхозларо қурилиш трести жамоаси резага кўра 1993 йилда битказилиш лозим бўлган барча ишоотларни мустақиллик байрами кунига фойдаланишга топшириш ташаббуси билан чиқди.
Бунёдкорлар 9720 квадрат метр уй-йой, 3312 ўрнини мактаб, 270 ўрнини болалар боғчаси, дон ва минерал ўғитлар сарлаш оморхоналари, ёти ва қишки маданият ўшаларини байрамга тахт қилиб қўйинишмоқчи. Қўсқа даврда жами 25 миллион сумлидан кўпроқ иш бажарилади.
Юрган дарё

«ЯЛЛА»НИНГ ҚИРҚИНЧИ САФАРИ

ШУ КУНЛАРДА машҳур «Ялла» ансамбли Япониyanинг Хоккайдо оролида меҳмон бўлиб турибди.

Яллачилар бу ерда «Сиретоко-93» халқаро мусиқали фестивалда иштирок этишди. Улар «Чойхоначи чойқўрга гир-гир парвона бўлса», «Қўноқ улашиб» каби ранг-баранг дастали қўшиқларини тайёрлашган. Бу жаҳонга ша астрадчиларимизнинг йавбатдаги қирқинчи сафаридир.
Қишлоқ — шаҳарга

ТОШКЕНТЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

АЗИМ шаҳарининг серкитнов халқ йўлида мева-савобот маҳсулотлари ҳамда қовун-тарвузлар ортган каровлар куни сайини кўпаядиган давр бошланди.
Куни кеча Фарғона вилоятидан йўлга чиққан 102 тонна ноз-неъмат ортилган 20 та юк машинаси шаҳарнинг «Трансқор», «Ширин» ҳамда «Саёҳат» бозорчаларида тўхтади. «Маҳсулотларини саралашга эътибор қилинсин» — дейди Фарғона вилоят тайёрлов-савдо бир-лашмаси бўлиб бошлиги Карим Йўлдошев, «ноз-неъматларини йўлга уринтирмай пойтахт меҳнаткашлари дастурхонига сарҳил ҳолда етказиб келинди».
Йўловчиларга ғамхўрлик

ЧИПТА ҲАМ, ЖЕТОН ҲАМ БЎЛАДИ

РОССИЯДА пул алмаштириш билан боғлиқ воқеалардан кейин Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси шаҳар ва шаҳар атрофи транспортда юриш учун ҳақ тўлашнинг вақтинчалик жетон тизимини жорий этиш ҳақида қарор қилган эди.
Тошкентликлар бу воқеадан кейин янги ойлик йўл чипталарини сотиб олиш керакми ёки йўлнинг ҳақида ўйланб қолдилар. «Тошкент шаҳар йўловчи-транспорт» давлат уюшмасидан шаҳарликларнинг август учун ойлик йўл чипталарини олиш мумкинлигини ҳақида маълум қилишди. Энди бундай чипталарда маҳсулоти бўлиб, уни сохталаштиришга имкон беради. Лекин ишбилармон ҳам жорий этилади. Уларнинг ҳуқуқлари тайёрланмоқда.
Хусусийлаштириш

ТАДБИРКОРЛИК ЙЎЛИДА
ФОРИШ туманининг Карл Маркс номида давлат ҳужалигида Қорақўллик фермалари хусусийлаштирилди.
Ҳужаликнинг 36 та гўшт-товар фермасидаги 3 миля 46 бош қорамол 36 кишига хусусий мулк қилиб берилди. Фермерлар ишлаб чиқариш маҳсулотининг 50 фоизини давлат харид нархида ҳужаликка топширишади. Қолган қисмини тайёрлаш идоралари ёки бозорга олиб чиқиш мумкин.
Сирдарёликлар ташаббуси

ЗАРБДОР ҚИРҚ БЕШ КУН
ГУЛИСТОНДА Сирдарё вилояти қишлоқ ҳужалиги ходимларининг кенгаши бўлди. Иккинчи вилоят меҳнат аҳлининг 27 июлда Республика Вазирлар Маҳкамаси мажлисида Президентини И. Каримов сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазиблар, иқтисодий ислохот ҳамда фермерлик ҳаракатини янада авж олдирини масалалари атрофида ҳужаликларда қилинди.
Кенгаш иштирокчилари мўл пахта ҳосилини таъминлаш мақсадига зарбдор 45 кунлик ёълон қилдилар. Шу масала юзасидан вилоятдаги барча дала меҳнаткашларига мурожаат қабул қилинди. Иккинчи вилоят ҳокими Б. Маҳмудов нутқ сўзлади. Кенгаш иштида ҒЗХДП вилоят Кенгашининг биринчи котиби С. Усмонов иштирок этиди.
(Муҳаббат, ҳатлар ва ҒЗ хабарлари асосида тайёрланди).

БИЗИНГ СУҲБАТ МУСТАҚИЛЛИК ЭВВАР ЙЎЛИ
Раҳматжон ТУРСУНОВ, Абдулла Қодирий номидаги Тошкент давлат университетининг маълумоти ва савдо бўйича давлат акционерлик уюшмаси раиси
Эрматов Н. Э. — Урта Осий темирйўли бошқаруvinинг биринчи ўринбосари
Юсупов И. Ю. — Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги республика ишлаб чиқариш давлат-кооператив қурилиш бирлиги раиси
Юсупов К. Ю. — Вазирлар Маҳкамасининг масъул ходими

раққиётга эришаркан, шакин шубҳасиз, унда санъатнинг ҳам ўзига хос роли, ўрни бўлади. Анинроғи, ўз миллий санъатига эга бўлган халқдан буюк алломалар, маърифатарвар кишилар етишиб чиқди.
Сўнгги асрларда юртимиз қандай босқинчиларни бошидан кечиргани ҳақида гапириб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Жамияти соҳаларда биз ўзгаларга қарам бўлиб қолдик. Бирок, миллий санъатимиз тағ-замини мустақамлигини қарангки, уш топтаб ташлашга кеня йўқ қилиб юборинга ҳеч қанана зўравонларнинг қучи етмади!
Неча ўн йилдаб мустамлака бўлган юртимиз ниҳоят мустақилликка эришди. Зафар йўлимиз бўлган бу мустақиллик аввало халқимизга маънавий эркинлик бераётди. Демакки, миллий қадриятларимиз яна раванк топаверди. Санъатимиз, маданиятимиз юксак даражада қўтарилади. Халқимиз мил-

лий ўзлигини янада тийранроқ англаштиди, миллий истиқлол мафсура-рамиз қайтадан камол топишида ўлмас санъатимиз ўз вазифасини шараф билан бажаради.
— Давлатимизнинг келажига ҳақидаги ўй-фикрлар, орзу-умидлар шунчаки хаёлий гаплар бўлиб қолмаслиги зарур. Санъатимиз ҳаминча барҳайёт бўлгани ҳақида айтдим. Энди мустақил давлатчилигимизни пўтур кетишдан худо асраса, иқтисодий-иқтисодий ўнлаб, ривожланган давлатлар каби тарақиёт босқичига эришсак, бас, Ўзбекистоннинг келажига албатта буюк бўлишига ишонаман. Очиғи, ҳаётимизнинг пойдевори бўлиши иқтисодиётда, техника тарақиётида, ишлаб чиқаришда ва ҳоказо муҳим соҳаларда аллақанда «марказ»нинг буйруқбозлигига ўрганиб қолган эдик... Энди Президентимиз аτροφига маҳкамроқ жипслашиб, барча-барча соҳаларда сойиқча-

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНING «ДАВЛАТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КОРХОНАЛАРИГА МОЛИЯВИЙ ЁРДАМ БЕРИШ ВА УЛАРНИНГ ХЎЖАЛИК ЮРИТИШ ШАКЛЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА»ГИ 1992 ЙИЛ 21 ЯНВАРДАГИ 21-СОНЛИ ҚАРОРИ ҲАМДА «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТЛАРНИ ЯНАДА ЧУҚУРЛАШТИРИШ ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА»ГИ 1993 ЙИЛ 7 ЯНВАРДАГИ 13-СОНЛИ ҚАРОРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

(Давомий. Бош бичиринчи бетда).

Амалга оширилган иқтисодий ўзгаришлар қишлоқ хўжалигини барқарорликка, меҳнат жамоаларининг ўзлари етиштирган маҳсулотларини тақсимлаш ва сотиш масалаларини мустақил ҳал қилишлари эрдан бермоқда.

Шу билан бир вақтда Вазирлар Маҳкамасининг таъкидлаётгани, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманларнинг ҳокимликлари, Қишлоқ хўжалик вазирлиги, «Ўзғивасабзавотвиносаано» концерни ҳамда уларнинг жойларидаги идоралари хўжаликларнинг иқтисодийни соғломлаштириш, бозор муносабатларини шакллантириш, шу асосда маҳсулот етиштиришни кўпайтириш учун давлат томонидан вужудга келтирилган имкониятлардан фойдаланиш юзасидан тегишли чораларни кўради.

Иқтисодий ўзгаришлар ташкили ва малака жиҳати дан наст савияда, меҳнат жамоаларида янги шароитда тайёрлаш учун тегишлича таъбирларни кўрилай ва ҳар бир хўжаликнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олишга амалга оширилмоқда. Бу ишда кўпгина юзлик ендишув, расмиётчилик ва маъмуриятчилик устуни қилмоқда. Давлат хўжаликларини давлатга дахлдор бўлмаган бошқа турдаги хўжаликларга айлантириш чоғида кўпгина хўжаликларнинг номини ўзгариштирилмоқда, ишлаб чиқаришни ташкил этиш қоҳдалари, хўжалик ички ишлаб чиқариш муносабатлари эса ўзгармай қолмоқда.

Қишлоқда ўзгаришларни амалга ошириш чоғида боғичманлиги билан ендашган ҳоллари юз бермоқда, туманларнинг ва хўжаликларнинг раҳбарлари аввалгидек давлат маблағи ва ресурсларига кўз тикмоқдалар.

1992 йил якулида кўра, Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 21 январьдаги 21-сонли қарорига асосан зарар келтирувчи давлат хўжаликларини неғизда таъқиб қилишга тўғрисида 99 таси 3,7 миллиард сум зарар кўрди ва тўловлар муддатини нечигитириш мақсадида яна мулкчилик шаклини ўзгариштириш тўғрисида тақлиф қилди. Бундай хўжаликлар Қорақалпоғистон Республикасида (12 та), Қашқадар (15 та), Сурхондар (10 та), Бухоро (7 та) ва Хоразм (7 та) вилоятларида кўпчиликини ташкил қилади.

Қорақалпоғистон Республикасида, Бухоро, Самарқанд ва Сурхондар вилоятларида Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 7 январьдаги 13-сонли қарорига мувофиқ давлат хўжаликларини давлат тасаруфидан чиқариш қонирқаси бермоқда. Бу ерларда вилоят ташкилотлари билан келишиб олинган жадвал белгиланган ҳақимда бакарлиманлигинга эмас, ҳатто тўхтатиб қўйилган. Когон, Бухоро, Қизилтепа, Комсомолоб ва бир қанча бошқа туманларда иш ёмон ташкил этилган.

Андижон, Бухоро, Тошкент вилоятларида кам маҳсулли чорвачилик фермаларини коллектив мулк қилиб бериш иши чинакам авж олдирилган, қарорда кўзда тутилган фермаларнинг яридан камроғи коллектив мулк қилиб берилган, холос.

Қишлоқ хўжалигинида иқтисодий ислоҳотлар даражаси паслигига яна бир сабаб маҳсул масала юзасидан пухта иланган таъсиянома, услубий қўламанлар ва илмий йўл-йўриқларнинг йўқлиги, қишлоқ хўжалик вазирлиги, «Ўзғивасабзавотвиносаано» концерни ва уларнинг жойларидаги идоралари иқтисодий хизматларининг бу муаммога етарли эътибор бермаётганлигидир.

Бу нуқсонлар амалга оширилган ислоҳотлар самардорлигини камайтириб юбормоқда, қишлоқ хўжалигини бозор муносабатлари ривожлантиришга тўғрисида қилмоқда, ишлаб чиқаришни кўпайтиришга қўбўлмоқда.

Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалик вазирлиги (ўртоқ Қанонов), «Ўзғивасабзавотвиносаано» концерни (ўртоқ Мирзаев), Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ҳокимликларининг қишлоқ хўжалигини да яқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш ва ҳуқуқатини мақсул масалага доир қарорини бажариш юзасидан қилаётган ишлари қонирқаси, деб топилсин.

Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалик вазирлиги (ўртоқ Қанонов), Сирдарё, Тошкент, Жиззах, Сурхондарё вилоятларининг ҳокимлари (Маҳмудов, Сайдалиев, Тўшикенов, Норалиев ўртоқлар) давлат хўжаликларини бошқа турдаги хўжаликларга айлантириш, қишлоқ хўжалик корхоналарининг янги шароитда самардорлиги билан ишлаши учун иқтисодий имкониятлар ва шарт-шароитлар яратиш ишларининг ташкил этилиши учун шахсан жавобгар эканликларини ҳақида огоҳлантирилсин.

Қишлоқ хўжалигинида иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга доир ташкилотчилик ишлари савиясининг паслиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида таназзулга йўл қўйгани учун Бухоро (ўртоқ Шомуродов), Қизилтепа (Паттулова), Пискент (ўртоқ Носиров), Бухоро (ўртоқ Олчибоев) ва Комсомолоб (ўртоқ Қодиров) туманларининг ҳокимлари қаттиқ огоҳланрилсин.

2. Қорақалпоғистон Республикасини Вазирлар Кенгашидан, вилоятлар ҳокимликларидан, Ўзбекистон Рес-

публикаси қишлоқ хўжалик вазирлигиндан, «Ўзғивасабзавотвиносаано» концернидан ички хўжалик ички ишлаб чиқариш муносабатларига ўтиш учун шартин яратишга алоҳида эътибор берган ҳолда қишлоқ хўжалигинида иқтисодий ўзгаришларга доир ишларни туддан ахшилиши, бошлангич ишлаб чиқариш бўлималари ва умуман хўжаликларга ишлаб чиқаришни бошқаришда, маҳсулотни тақсимлаш ва сотишда, меҳнатга ҳақ тўлашда, ходимларнинг оқи қанча бўлишини аниқлашда, маҳсулот сотиш учун бозорини ташкил ва маҳсулотни сотиш нархларини белгилашда кенгроқ мустақиллик беришга алоҳида эътибор қаратиш талаб қилинсин.

Агротехника, технология ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш масалаларида маъмурий йўл билан аралаштириш ҳоллари тугатилсин, ислоҳотларга тўғрисида қилмоқда қишлоқ хўжалик вазирлиги, «Ўзғивасабзавотвиносаано» концерни қишлоқ хўжалигини бозор муносабатларига ўтишга асосан қарорлари ва бошқа қонуларининг жойларида чуқур ўрганилишини ташкил этишлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари бозор иқтисодий асосларини, шу масалаларга доир қонун ва меъерий ҳужжатларни қанчалик билишларини аниқлаш учун уларни аттестациядан ўтказилсинлар.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашидан, вилоятлар ҳокимликларининг мақсудларини, вазирликлар ва идораларини ҳайъатлари йилнинг илмида хўжаликлар, туманлар, қишлоқ хўжалигини бошқариш вилоят идоралари раҳбарларининг қишлоқда иқтисодий ўзгаришларнинг аҳоли ҳақидаги ахборотлари мунтазам эшитиб турилсин.

3. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Вазирлар Маҳкамаси деҳқончилик-сааноат мажмуи (ўртоқ Жўраев) зиммасига юклатилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Қарори И. КАРИМОВ.

риш идоралари тузилишини хўжалик юритишини янги шакллари ва ривожланиётган бозор муносабатларига мувофиқ равишда тақомиллаштиришга доир тақлифларни киритилсинлар.

4. Мулкчиликнинг бошқа шаклларида айлантирилган ва бу йил муқим ишни таъминлаётган хўжаликларга молиявий ёрдам бериш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги, «Ўзғивасабзавотвиносаано» концерни, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ҳамда вилоятлар ҳокимликларининг Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан Ўзбекистон деҳқончилик-сааноат банига фойда тўламайдиغان кредит ресурслари ажратиш ҳамда банклар ва маҳсулот етказиб беришчилардан 12,7 миллиард сумлик қарзини тўлашга 20 йилга кечигитириш тарзида бу хўжаликларга ёрдам бериш ҳақидаги тақлифлари қабул қилинсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қишлоқ хўжалик вазирлиги, Ўзбекистон деҳқончилик-сааноат банки ва уларнинг жойларидаги идоралари қарзлардан тўғри фойдаланиш ва тўловларнинг кечигитирилиши расмиийлаштирилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилсинлар.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик вазирлиги, «Ўзғивасабзавотвиносаано» концерни қишлоқ хўжалигини бозор муносабатларига ўтишга асосан қарорлари ва бошқа қонуларининг жойларида чуқур ўрганилишини ташкил этишлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари бозор иқтисодий асосларини, шу масалаларга доир қонун ва меъерий ҳужжатларни қанчалик билишларини аниқлаш учун уларни аттестациядан ўтказилсинлар.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашидан, вилоятлар ҳокимликларининг мақсудларини, вазирликлар ва идораларини ҳайъатлари йилнинг илмида хўжаликлар, туманлар, қишлоқ хўжалигини бошқариш вилоят идоралари раҳбарларининг қишлоқда иқтисодий ўзгаришларнинг аҳоли ҳақидаги ахборотлари мунтазам эшитиб турилсин.

Вазирлар Маҳкамасининг Қарори И. КАРИМОВ.

ИНТИЗОМ ВА МАСЪУЛИЯТ —ДАВР ТАЛАБИ

Самарқанд вилоят фаолларининг йиғилиши бўлди. Вилоят ҳокими П. Абдурахмонов республика Президентини И. Каримовнинг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси мақсадида сузлаган нутқидан келиб чиқадиган таъкидлар ва вазифалар хусусида маълум қилди. Нотиқ ва сузга чиққанлар мустақилликнинг ҳозирги шароитида раҳбар ҳодимлар маъсулияти ва шахсий ибратини, фидойилгини ниҳоятда зарур эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтидилар.

Фаоллар йиғилишида республика Президентини деҳқончилик маъсул ходими Э. Солиқов иштирок этиди.

Фармон ТОШЕВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири.

МУСТАҚИЛЛИК БЕРГАН ИМКОНИАТЛАР

ИШХОНАМИЗДА БАЙРАМ БЎЛАДИ

Қорақўл пахта тозалаш заводи Бухоро воҳисида ўтган асрада қурилган дастлабки корхоналардан бири. Қарийб бир аср давомида бу ерда қайта ишланган пахта толаси асра баҳоларда Россияга юнатилади эди.

Ўзбекистон Республикаси мустақилликка эришгандан кейин биз меҳнатимиз меваларидан ўзимиз баҳраманд бўлишимиз. Кейинги икки йил мобайнида «Тинчлик» кўрғонига ишчилар учун янги йўл-йўллар барпо қилинди, хонадонларга табиий газ уланди, ичимлик суви олиб келиниб, савдо ва маънавий хизмат тarmoқлари қурилди. Айни пайтда пахта тозаловчиларнинг муқтаммал таълим олишлари, қўрилиши поғнага етказилди.

Буларнинг ҳаммасига завод ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Асосий ишлаб чиқаришда кўпгина кенг ҳайъатли бўлишлари, нотўғри материаллар селлари, йирик чорвачилик ёрдамчи хўжалиғини фаолият қуратишмоқда. Бу корхона ишчи-хизматчиларини иқтисодий хийолашда қўл келмоқда.

Пахта тозаловчилар жамоаси яқин қунар ичидан қувончли воқеанинги шохиди бўладилар. Мустақиллик байрами кунини заводимизда 95 йиллик юбилейни нишонлаймиз. Султанога ХАЙРУЛЛАЕВА, корхона хизматчиси.

ХДП ҳаётидан

ШАҲАР КЕНГАШИНING ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон ХДП Жиззах шаҳар кенгашининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда ЎзХДП шаҳар кенгаши иккинчи бюроси аъзоси, шаҳар кенгаши депутати Омон Бурхоннинг «Депутатлик фаолияти ҳамда шаҳар аргосаноат ходимлари касбага уюшмаси қўмитасининг Ўзбекистон ХДП шаҳар кенгаши билан ҳамкорлиги тўғрисидаги ахбороти тингиланди.

Пленум ташкилий масала-

ни кўриб чиқди. Вилоят ҳокимлигини ишга ўтганлиги муносабати билан М. Юсупов ЎзХДП шаҳар кенгаши биринчи қотибли ва иккинчи бюроси аъзоллигиндан озод қилинди.

Ҳозиргача шаҳар кенгашининг иккинчи қотибли бўлиб ишлаб келган Маматқул Имомов шаҳар кенгашининг биринчи қотибли этиб сайланди. Шаҳар кенгаши иккинчи қотибли вазирасига Русетам Рашидов сайланди.

Пленумда ЎзХДП Жиззах вилояти кенгашининг биринчи қотибли А. М. Азимов қатнашди ва нутқ сўзлади. Жиззах вилоят ҳокимининг ўринбосари Г. Субхонина ва Жиззах шаҳри ҳокими К. З. Қобилов пленумда иштирок этиди.

Бахтиёр РИЗАЕВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири.

БОҒЛАНИШ НУҚТАЛАРИ

Ўзбекистон ХДП Қўқон шаҳар кенгашининг навбатдан пленумида ташкилий масала кўрилди. Илгари партия ташкилотчиси бўлиб ишлаган Валлоқ Мирзоев иккинчи қотибли этиб тайинланди. Бундай бўлишини қўчилиги қутганди. Шаҳар кенгашининг биринчи қотибли Фотих Азимовнинг маърузаси эса қўтилиган рўзда эди.

Шаҳримиз корхоналарининг бозор бири раҳбарлари сиёсатга аралашмаслигини рўқач қилиб, ўзларини бетарифлар қаторига қўйишмоқда. Бошқача қилиб айтганда, «Шамол қачи тумонга эсишини» қўқиб туришибди. Яқин ўтмишида «Бори» деган сўзини эшитганда юрак чангаллаб қолганларни, иймон-эътиқод ҳақида сафсата сотмай КПСС сафига кирганларни, ёши 60

уачун ҳар ойда юзга яқин ариза тушмоқда. Аъзолари иймони бут бўлгани учун ҳам бадаллар ўз вақтида тўланапти. Батзи бир жойларда йиғилган бадаллар иш ҳақида учма-уч етаётганлиги сир эмас. Қўқон шаҳар кенгашида эса ойлдангача ортиб, хайри ишларга ҳам маблағ топилляпти. Масалан, 34-маҳалла қўмитаси биноси қурилишига ҳисса қўшилди. Кам таъминланган оила-ларга ва болалар уйларига моддий ёрдам берилди. Шаҳардаги 30 нафар аълоки ўқувчи учун махсус партия стипендиялари таъсис этилди.

Партия сиёсатини юргизишда ХДП аъзолари бўлгани халқ депутатлари суйилимоқда. Депутатларнинг партия гуруҳи ёрдамида таллағина ишлар қилинди. Кенгаш ҳузурида депутатлик қабулхонаси ташкил қилинди.

Шавкат ИСРОИЛОВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири.

Суратда Бахтиёр Жўраев. Абдуҳуд ТўРАЕВ олган сурат.

САҲОВАТЛИ КИШИЛАР

Чироқчи районидagi 37-маҳсул интернатда етти ўқувчининг сунаҳт тўйи ўтказилди. Тўйга Ўзбекистон ХДП Чироқчи район кенгаши эллик минг сум пул ўтказди. Чироқчи пахта тозалаш заводи учтадан ўқувчи-га тўққиза минг ва уч минг

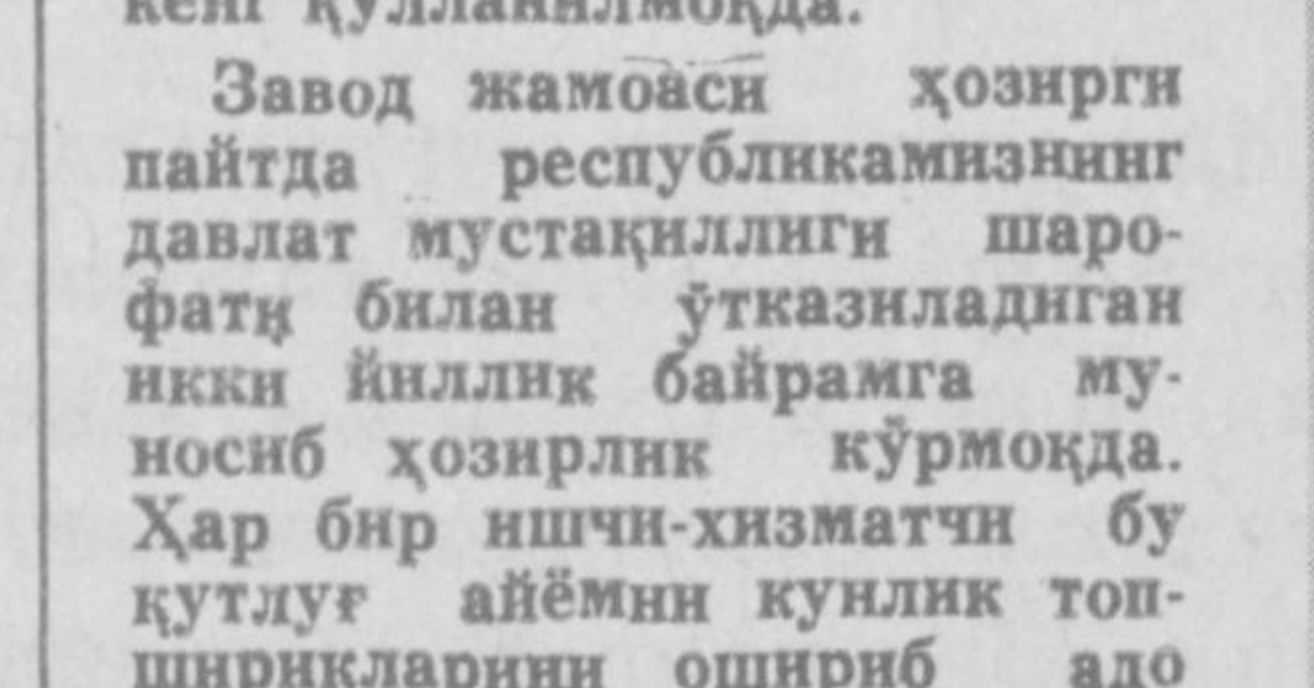
сўмдан омонат дафтраси берди. Шунингдек, пахта тозалаш заводининг директорини Қ. Турсунов, автохўжалик директорини Э. Шерматовлар ҳам ўқувчилардан ўз саҳоватларини аямалдаш тўй харажатлари, ўқувчиларга қийдирган кийим-ке-

чақларга ҳам анча маблағ сарфлашди. Тантанали йиғилишда район ҳокими Р. Норбўтаев қатнашди ва болаларни самимий қутлади.

Суннат тўйи иштирокчилари турли инилат болаларини ўз фарзандларидек кўриб, келажакда баркамол инсон бўлиб етиштиришларида уларга эзгу-ниятлар тилади-дар.

Тошкент абразив заводи маҳсулотларига фақат Мустақил давлатлар ҳамдўстлигидагина эмас, балки хоржида ҳам эътиб қатна. Айни қунарда бу ерда тейёрланаётган турли ўлчамдаги қайроқтошлар халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида кенг қўлланылмоқда.

Завод жамоаси ҳозирги пайтда республикамизнинг давлат мустақиллиги шарофати билан ўтказилган иккинчи йиллик байрамга мунособ ҳозирлик кўрмоқда. Ҳар бир ишчи-хизматчи бу кутдуг айёми кунлик топшириқларини ошириб адо этиш билан кутиб олишга ҳаракат қилапти. Бундай ҳаракатда корхона ишчиси Бахтиёр Жўраев ҳам фаол қатнашмоқда. Ҳаммасларни орасида «Дастгоҳлар яшир» номини олган бу тажрибали ишчининг қўли гўл. Доимо юқори сифатли маҳсулот тейёрлайди.

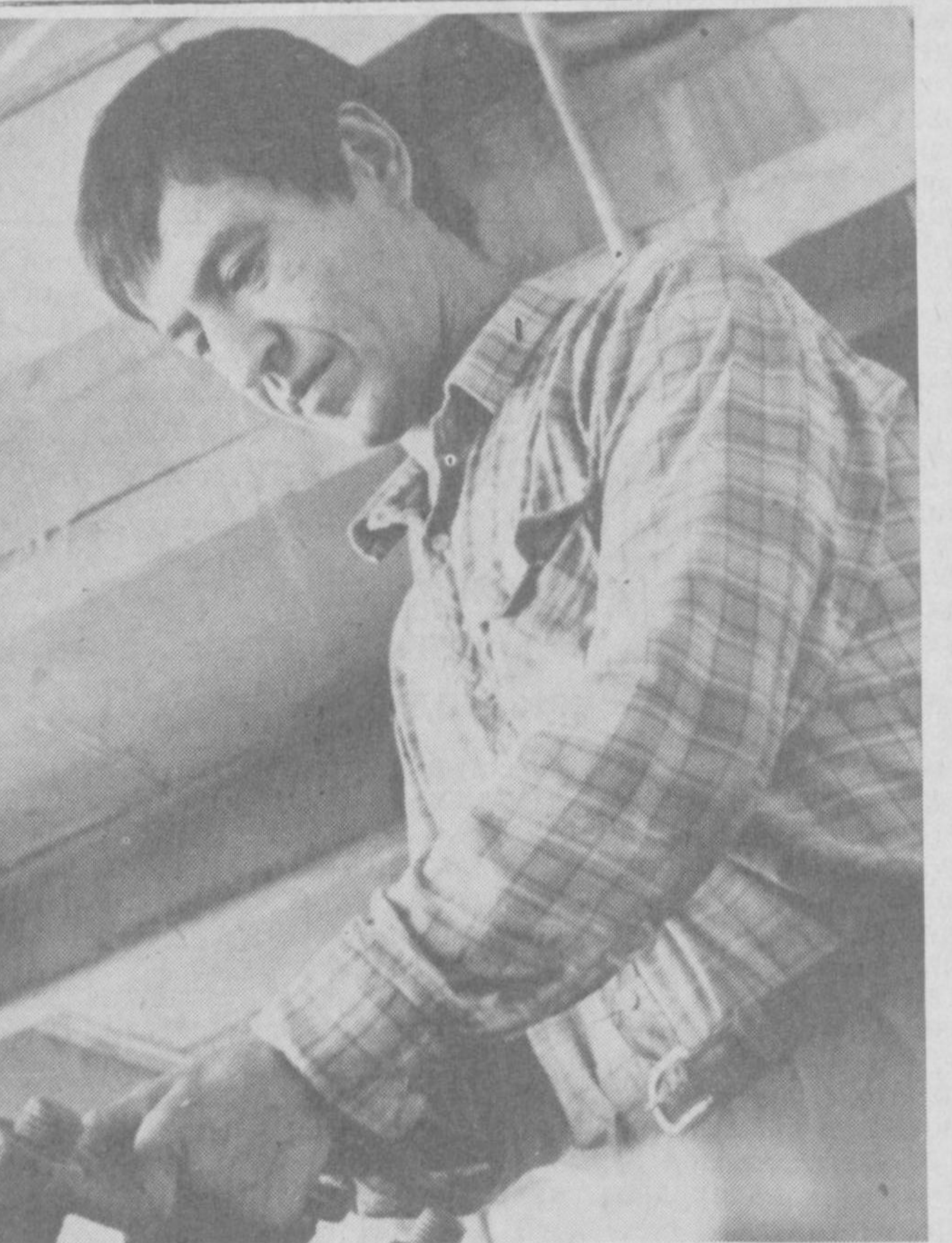

Суратда Бахтиёр Жўраев. Абдуҳуд ТўРАЕВ олган сурат.

Президент фармонларини ким бажармаяпти?

Кўриш бору, ичиш йўқ

Бойсунда Тангичмуш деган қишлоқ бор. «Бойсун» давлат хўжалиғига қарашли. Марказдан, хўжаликдан, йўлдан, сувдан хонинг чекка бири қишлоқ. Тошкент деярли ҳамма қишлоғига насиб этган битта-якмата булоқ Тангичмушда йўқ. Шунинг учун булас керак тангичмушлиқлар ховлисида дарак ўстиришолмайди. Вилоятдаги энг йирик ичимлик сув таъминоти ишооти Хўжанпак сув йўли ишга тушганда тангичмушлиқлар ҳам дўшларини осмонга отишди. Бизга ҳам кун турди, жўрак бураб, қувурдан тоза сув ичадиган бўлдик, дейишди. — Биз ҳам ўзимизга боглик ишларни қилдик, — дейди хўжалик директори Хидир Чоршанбиев. — Пул ўтказиб, қувур тортишни лойиҳа қилдик. Вилоят бўджетида 8,5 миллион сум ажратилди. Лекин, икки йилдирки, пуратгани жамоа Рузан Алиқўлов бошлиқ қурилиш-монтаж бошқармаси ишни пайсалга солиди. Ҳали қувур йўқ, ҳали вақт йўқ, дейди. Ўйлашимиз, яна қачонгача «тўғон» бўлади и-

ОТА-БОБОЛАР КАСБИНИ АРДОҚЛАБ

Дово халқимизда: «Хунардан нақилнинг унар» деган фикр бор. Темирчилик мен учун отамерос касб. Отам касб-корн ҳақида гап кетгудек бўлса: «Етти пуштиг темирчи ўтган», — деб фахрланиб қўярди.

ХУНАРЛИНИНГ НОНИ БУТУН

Дарҳақиқат, темирчиликни касб қилган одам ҳеч қаерда хор бўлган эмас. Чилангар меҳнати ҳоқ катта шахарда бўлсин, ҳоқ қишлоқда аҳоли учун ниҳоятда зарур, деб ўйлаيمان. Отам Қартақўров сув омбори қуришда, кейинроқ Улғай Батан урушида ҳам шу касб билан шуғулланган. Тўнғич фарзанд сифатида отам вафотидан кейин сулолаимиз ишини давом эттиришга қарор қилдим. Ҳозир шахримизнинг энг гавуум ерида отам Шариф Камолов номидagi музей-устахонада ишляяман. Шу ерда отамерос илму-ҳунаримни шоғирларимга ўтатишман. Шокир ҳожи КАМОЛОВ, Бухоро вилояти.

«Биз ким, Мулки Турон...» advertisement for a company with phone numbers and address in Tashkent. It includes a logo with the text 'ASSTLIKLAR, VOKEALAR, XABARLAR'.

○ Япония ҳукумати янги бош вазирликка август ойидан бошлаб 55 ёшли Морихиро Хосокова сайлашни қўйилмоқда. У етти партиядан мухлиф блокдан тuzилган коалицион ҳукуматга бошчилик қилади.

Бу мухлиф партиядар блок мамлакат куйи палатасига бўлган кейинги сайловда куйи овоз олган эди. Морихиро Хосокова 1938 йилда Япониянинг бадавлат оиласининг бир-дари туғилган. У университетни битиргач, мамлакатдаги йирик либерал газета «Асахи»га ишга кирди. 1971 йилда парламент юқори палатасига аъзо бўлди. Кейинчалик икки марта Кумamoto префектурасига губернатор этиб сайланди.

Хосокова 1992 йил Япония Янги партиясини тuzди. Унинг фикрича ЯЯП либерал-демократик партиядан тeнг даражада мамлакат иқтисодиёти йирик нуфузли партиядан айланади. Милоқдe, Хосокованинг айтгани тугри чиқди. Унинг партиясини кейинги сайловда 36 та овозга эга бўлди.

○ Исроил Жанубий Ливанда ҳарбий ҳарақатларни давом эттирмоқда. Исроил ҳарбий кемадари денгиз тарафдан Байрут халқаро портини қамал қилишди. Улар мамлакат пойтахтига келатган тенкер ва кемаларни ўтказишмайпти.

Исроил ҳаво кучлари Жанубий Ливан аҳоли пунктларини ўққа тутишни ҳам давом эттирмоқда. БМТ Бош котиби Бутрос Бутиш шу муносабат билан Исроилдан Жанубий Ливанда олиб бораётган ҳарбий ҳарақатларни тўхтатишни талаб қилди.

○ БМТнинг Сомали пойтахтидаги ҳарбий кучлари юқори ҳарбий тайёргарлик ҳолатига келтирилди. Бу фавақулда тадбир Сомалидаги йирик гуруҳнинг бошлиғи, генерал Муҳаммад Айдидиннинг қўрувчиллигини бошлаш ҳақидаги режалари маълум бўлганидан кейин амалга оширилди. ИТАР-ТАСС хабар қилишича, генерал Айдидин БМТ кучларига қарши партизандар ҳаракатини бошлаб юборган.

○ Берлинда собиқ ГДР Мудоффа кенгаши аъзолари устидан суд процесси давом этмоқда. Ҳозирда Гамбург шаҳрида яшаб, ишлаётган собиқ совет дипломати Валентин Фалиннинг айтишича, совет ва ГДР раҳбарлари илгари ГАР билан чегараларни ёпиш учун нитилганлар, ГДРдаги мамлакат аҳолисининг ГФРга қўллаб ўтиб кетишидан чўчиган. Хрушчев эса икки немис давлати ўртасидаги чегарани социалистик лагерь мудофасининг сўнгги чизиғи, деб ҳисоблаган. Бироқ Фалиннинг таъкидлашича, чегара режими аниқ масалаларини ҳал қилишни фақат ГДР иштирофида бўлган.

○ Онадўлу агентлигининг хабарига кўра, Ўзбекистондаги хусусий турк лицейининг аъло баҳоларга ўқиган 25 ўқувчиси Арзурумга келди. Шаҳар волиеси ёрдомчиси Мурод Елдинер ва Отатурк университетни ректори Эрур Урол ўқувчиларни қабул қилиб, уларга хилма-хил совғалар улаштирди.

Ўзбекистондаги турк лицейи мудири Адем Осалиўли турк ишбилармонларининг моддий ёрдами билан қурилган билим масканида таълим жараёни турк ва инглиз тилларида олиб борилаётганини айтиди. Унинг таъкидлашича, ҳозирги пайтда Ўзбекистонда 7 та хусусий турк лицейи бўлиб, йил охиригача уларнинг сонини янада ортади. Аини пайтда Тошкентда, қизлар учун махсус лицей ҳам қурилмоқда.

Ўзбекистонлик ўқувчилар саёҳат домида Истамбул, Бурса ва бошқа шаҳарларда ҳам бўладилар.

○ Арзурум, Онадўлу агентлигининг хабар беришича, бу ерда Самарқанд билан Арзурумининг биродарлашгани ҳақидаги ҳужжат имзоланган. Самарқанд шаҳри ҳокими ва вакиллари билан Арзурум маҳаллий бошқарув раиси Махмат Али Унол бу ҳужжатга имзо чекишти. Иқтисодий ва маданий соҳаларда ҳамкорлик қилиш юзасидан келишиб олинди. Арзурум шаҳри вакиллари Ўзбекистон мустaqиллигининг икки йиллиги байрамида иштирок этишга таклиф этилди.

○ Истамбул, Россиянинг Кавказ минтақасидаги Шимолли Осетия республикасини пойтахти Владикавказдан Истамбулга самолёт қатнови йўлга қўйилди. Ўтган ойда халқаро аэропорт деб эълон қилинган Владикавказ таярғаохидан самолётлар дафтасига икки марта Истамбул сари парвоз қилди. Дастлабки парвозларини ЯК—42 самолётларида амалга ошириш мўлжалланмоқда.

[Ҳақон ахборот агентликлари ва рўнома-лардан олинди].

Янгиликлар, Воқеалар, Хабарлар

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ: ИЛК САМАРАЛАР

ЗАМОН БИЛАН ҲАМҚАДАМ БЎЛАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН МЕХНАТКАШЛАРИ РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНING 27 ИЮЛДАГИ ЙИГИЛИШИДАН АНА ШУНДАЙ ХУЛОСАГА КЕЛМОҚДАЛАР

• Саноат БУ—БОШЛАНИШИ ҲАЛИ

Ҳар қандай жамиятнинг асосини иқтисод ташкил этади. Иқтисод мустақам мамлакатнинг қадди тик, жаҳонда омури-этибори банд, халқнинг турмуш шароити рисоладагидек бўлади.

Муҳтарам Президентимиз, республика ҳукумати ўтти даврининг қийинчиликларини бартараф этиш, жумладан саноатдаги узиллишларни тугатиб, унинг соғлом изга тушиб кетишига қаратилган йўлни қатъий билан ўтказиб келаяпти. Бу борадаги амалга оширилаётган ишхотлар ўзининг дастлабки самараларини бераётганини қувонарли ҳолда.

Мисолларга ўта қўлайлик. Ҳақиқат ҳам чинариш пасаймади, балки аниқ бўлса ҳам кўпайди. Енгил саноат эса 17 фоизга ўсди, эришди. Бошқа соҳаларда ҳам ўсиш бор. Нефть ишлаб чиқариш 16 фоиз, газ қазиб олиш эса 2 фоиз ошди.

Агарда биринчи кварталда саноатда маҳсулот тайёрлаш 4,5 фоиз, ярим йилликда 3 фоиз камайган бўлса, июнь ойидан бошлаб эса биринчи мартаба 3,6 фоизга кўпайган. Бу жуда муҳим натижа! Республиканимизда саноатдаги оракча кетиш тўхтатилиб, ўсиш сари дастлабки қадам қўйилди. Юз берган бу ўзгаришлар бениҳоя муҳим аҳамиятга эга. Бундай дейётганимизнинг боиси шундаки, кўпчилик ҳамдўстлик давлатларида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳамон йил сайин кескин камайиб, аҳолининг турмуш даражаси мушкуллашиб бораётган. Ана шундай шароитда биз ишлаб чиқаришнинг пасайишини тўхтатиб, уни ривонлантириш сари дастлабки қадамни ташлади.

Ҳар қандай соҳада ҳам сарфланган маблағ, куч-ғайратнинг самарасини кўрмоқ учун вақт ўттиш керак. Республиканимизда умид уйғотадиган жуда катта тадбирлар амалга оширилмоқда. Чунонин, Жанубий Корея ҳамда Германия билан биргаликда автомобил заводлари барпо этилмоқда. Эндилкида кўшма корхоналаримиз жаҳон бозори талабларига жавоб бера оладиган, хоржий давлатларини билан рақобат қила оладиган оқ қора ва рангли телевизорлар тайёрлаб чиқармоқдалар. Туркия, Ита-

лия, Испания, Америка, Хитой ва бошқа давлатлар билан жаҳон бозорига товар олиб чиқиш имконини берадиган турли ишлаб чиқариш объектлари қуриляпти. Хоржий мамлакатлар билан ҳамкорликда ишлаётган корхоналар сонин 800 дан ортиди. Қишлоқларда кичик корхоналар тармоғи кўпайиб бораётганини нафақат иқтисодий аҳамиятга эга, балки унинг жуда катта иқтисодий аҳамияти ҳам бордир. Буларнинг барчасини келгусидаги яхши куларимизнинг бошланиши ҳали.

Лекин чин ватанпарвар сифатида қийинчиликлари, ишмиздаги камчиликларини кўрмаслик адолатдан бўлмади. Президентимизнинг қуйиб-ёнаётгани бежиз эмас. Халқ ҳужалиғиди, жумладан, саноатдаги аҳоли ҳамон мураккаблигича қолмоқда. Буни қаранг, 74 та корхонада ўтган олти ой ичиде ишлаб чиқариш ҳажми пасайиб кетган. Қўшма корхоналардан атиги 20 фоизда маҳсулот тайёрланган. Режаларни барбод қилаётган киме ва бинокорлик материаллар саноати раҳбарлари шаънига ҳақли равишда жиддий эътирозлар билдириляпти. Муҳим маҳсулотлар турларини тайёрлаш камайитириб юборилган. Ассенс равишда маҳсулотлар нархи кўтарилган ва шу йўл билан сунъий равишда рентабеллик оширилган.

Ҳаёт шунини кўрсатмоқдани, ишлаб чиқаришни замонавий асосда ташкил қила оладиган ва иқтисодий пухта биландиган малакали мутахассисларсиз ҳозирги талаблар даражасида иш юритиш, бинобарин бозор муносабатларини мўтадиллаш мумкин эмас. Хоржий мамлакатлар билан бори-келдимиз ривонланаяпти. Бу — яхши. Лекин жаҳоннинг илгор технологиясини жорий этиш ҳамон сустр борапти. Узоқни кўзлаган раҳбар шу зайлда иш тутмайди. Боқимандликдан тээроч қийди, том маънодаги эркин одам бўлай деган раҳбар жамини яхши тажрибаларини жон кўйдириб, тээроч жорий этади. Ахир бошқалардан бизнинг қаеримиз кам?!

И. СУЛТОНОВ.

ГОЛЛАНДЧА УСУЛ БИЛАН

Қашқадарё вилоятини ҳужалиқларда голландча усул билан кечки картошка екилмоқда. Бунинг учун Голландиядан 2700 тонна уруғлик картошка келтирилди.

Вилоятнинг «Сабзавотнави уруғлари» «Насаф» ишлаб чиқариш бирланмаси бош ҳужалиғига қарашли С. Турев бошлиқ бригадада голландча усулда картошка етиштириш бўйича кўргазмали семинар бўлиб, сейлка билан 7 гектар ерга уруғ ташланди. Ҳужалиқнинг И. Эшкуватов бошлиқ бригадасида ҳам 7 гектар ерга Голландиядан келтирилган уруғ сифатли қилиб екилди.

Бирлашманин «Ўзбекистон мустақиллиги», «Ширинобо», «Қарли» уруғчилик давлат ҳужалиқларида ҳам голландча усул билан кечки картошка екилмоқда. Бу агротехник юмушлар қисқа вақтда бутун ерда ниҳоятини етиштирилади.

— Бу йил вилоят бўйича 900 гектар майдонда голландча усул билан кечки картошка етиштирилади, — дейди бирлашма бош директори Г. Рўзимуродов. — Деҳқончилик учун қўлай бу навиини етиштириш агротехникаси унчалик қийин эмас. Агар ерки ўз вақтида сугориб, минерал ва маҳаллий ўғит билан озикланитириб борилса, ниҳоятда ҳосилдор бўлиб етилади. Ҳосили бошқа навларга нисбатан икки-уч баравар кўп, яъни гектарига 35-40 тоннадан картошка йиғиб олиш мумкин.

Мусо КАРОМОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

Ислоҳ Каримов:

ИЛГОР ХОРИЖИ ФИРМАЛАР БИЛАН АЛОҚА БОҒЛАМАГАН ВА БИТИМЛАР ТУЗМАГАН БИРОНТА ҲАМ КОРХОНА БУЛМАСЛИГИ ДАРКОР. БУ ГАП МАҲСУЛОТ ИШЛАБ ЧИҚАРАДИГАН ВА ХИЗМАТ КўРСАТАДИГАН БАРЧА КОРХОНАЛАРГА ТААЛЛУҚЛИДИР.

Янгиқўрғон туманидаги «Пешқўрғон» давлат ҳужалиғи Голландиянинг «Диамонт» ва «Марко» нави картошкасидан 190 тонна оlib келди. Ҳужалик бунинг учун «Себеко» фирмасига 132 миллион сум маблағ ўтказди. Голландиялик мутахассис Девице Бомс деҳқонларга қартошка навиини экиш ва парваришлаш технологиясини ўргатди.

Ҳозир 60 гектар майдонга кечки картошка экиш ишлари қизғин. Мўлжал — ҳар гектар ердан 30 тоннадан ошириб ҳосил олиш. СУРАТЛАРДА: Голландия технологиясини ўрганмоқда ва асосида картошка экиш пайти.

Х. ҲАЙДАРОВ олган сурат.

ФЕРМЕР БЎЛИШ ОSON ЭМАС

Чуст туманидаги Навоий номи жамоа ҳужалиғида фермерлик ҳаракати кенг кўл очилган. Бу ерда ўттизга яқин деҳқон ҳужалиғи самарали фаолият кўрсатаётди. Фермер бўлиш осон эмас. Унинг ўзига хос қийинчиликлари, муаммолари бор. Қўйилган ҳужалик раиси Мухсинбой Аҳмедов ана шу ҳақда хикоя қилади.

Бизда ишбилармон деҳқон ҳужалиқлари алоҳидачон оёққа туришди, бундай ҳужалик ҳам озми-кўми қилиб кўриляпти. Фермер Тожиахмад Пардаев олиб бораётган ишларни бунга мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Мазкур деҳқон ҳужалиғи 2 та болалар богчаси, 1 та мактабга сут билан таъминляпти. Шартномада белгиланган миқдорда гушт сотаяпти. Бошқа тайёрлаш йўлинидани деҳқон ҳужалиқларини ҳам шартнома талабларини бажаришда ўз сўзларининг устидан чиқишяпти.

Тадбиркорлик билан ишлаётган фермерлар кам бўлишмаяпти. Масалан, Т. Пардаев мўмай даромад эванга ҳужалиғини иқтисодий жиҳатдан мустақамлаб олаётган. Ҳозир унинг ихтиёрида 1 та «Газ—53» юк машинаси, иккита трактор бор. Уларни шахсий мулк сифатида сотиб олди. Қарамоғидаги 45 та қорамолни парвариш қилишти. 3 гектар ер-

Халқимизнинг кўп ва ҳўп дон, ҳикматли нақллари бор-да. Буни қаранг: «Ер эл билан олоб», «Ер кудрати» — деҳқон қуввати», «Ерни тўйдирсанг — тўйдирар...», «Ерни алданган ўзини алдар». Бундай нақллар заманида битта нарсга ётиди: ота-боболаримиз, аجدларимиз ҳаминша ердек олий нобятининг қадрига етишга даъват қилганлар!

Президентимиз Ислоҳ Каримов Ўзбек халқининг ерга бўлган ана шу меҳрини чўқур англаб, кейинги йилларда бир қатор фармонлар қабул қилди. «Собиқ Иттифоқ деҳқонга» ер ваъда қилиб лабзининг улдасидан чиқмаган, олтиинчи йилларда озик-овқат маҳсулотларини етиштиришга пухта етказувчи қарорлар қабул қилинган эди. Яқин-яқингача қишлоқ одамлари ерни оилаларга мерос қолдириш мумкинлигини тасаввур ҳам қила олмадилар. Дастлабки фармонлар натижасида деҳқонларнинг бор йўғи 4,5 фоизда деҳқончилик қилган шахсий ҳужалиқлар республиканимизда озик-овқат маҳсулотларининг 40 фоизини бера бошладилар. Яқинда Ўзбекистон Республикасини Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йиғилишда Президентимиз шундай бир мисолни келтирди: шахсий ҳужалиқларда ҳар бош сиғирдан 2500 килограмм дан сут согиб олинаётган бўлса, давлат ва жамоа ҳужалиқларида бу рақам ати-

келинган бўлса, энди у аграр иқтисодиётда давлат сектори билан тенг ҳуқуққа эга бўлиб қолди. Натийжада ерга, меҳнатга, техникага янгича қараш юзага келди. Унга халқимиз дастур-

дамасданоқ ўз фаолиятини тўхтатишга мажбур бўлганини қандай охишлош мумкин?

Бунинг таъинда нима яшириниб ётганини дангал айтиб қўй қўлайлик. Сирдарё, Жиззах, Қашқадарё ва бошқа вилоятларда бу борада фақат сунут қилинаётганининг сабаби битта: айрим туман ва ҳужалиқлардаги маҳаллий раҳбарлар ўз шахсий манфаатларини кўлаб, мансаб курсиларидан айрилиб қолмаслиқни ўйлаятдилар. Холос. Шу бондан деҳқон фермер ҳужалиғи эгаси банкда ҳисоб рақамини очолмай хуноб, қарз, уруғ, техника оломлай сарсон саргардон. Ҳозирга қадар Бўна туманида ўн битта фермадан атиги биттаси хусусийлаштирилгани қандай баҳолаш мумкин. Бу Президентимиз жуда ҳақоний таъкидлаганидек, одамларнинг ишхотдан, иқтисодий қайтарди, уларнинг эртани ишончини сўндирди. Бундай ишонду раҳбарлар лоақаб Самарқанднинг Уругт районига ҳар бир қарчир ердан ишнинг кўзини билан, тадбиркорлик билан фойдаланишини ўз кўзлари билан кўришга эди. Хуллас, жуда билиб айтишган экан тадбиркорлар ерни яшнатар, ўқувчилар уни қақшатар, деб!

Ҳамид ИКРОМОВ.

Хоржийнинг ёрлиғи тушириляган маҳсулотнинг ошини донин олиш. Сабаби унинг пишқиқ-пухталиғида. Тўғрида, юксак дид билан тикланган ҳар қандай буюм, сиқидилдан тайёрланган ҳар қандай маҳсулот ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. Ҳамиша таълабчан харидорнинг муносиб баҳосини олади. Эндилкида Шаҳрисабзда ҳам пишқиқ-пухталиғи билан хоржийнидан қилинмайдиган ана шундай маҳсулотлар тайёрлана бошланди. Қашқадарё вилоятинидаги бу кўркам шаҳарда яқиндагина қуриб ишга туширилган трикотаж буюмлари тикиш фабрикасининг илчан жамоаси тайёрлаётган хилма-хил кийимлар ҳаммабон: катта кичикча бир қумчадек манзур бўлади.

450 илчи-хизматчи меҳнат қилаётган кенжа корхонаниннг имкониятлари катта. У бир йилда 5 миллион донадан ортиқ трикотаж кийимини етказиб бера олади. Республика Вазирлар Маҳкамасида яқинда бўлиб ўтган йиғилишда халқ ҳужалиғи тармоқларини бозор иқтисодиёти шароитига ўтказиб, етдан олиб келинаётган маҳсулотларини ўзинида ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш зарурлиғи алоҳида таъкидланди. Ўзбекистоннинг тўла иқтисодий мустақиллиққа эришишида бундай иш юритишнинг мўҳити чиндан ҳам катта. Фабрика жамоаси ана

шу назиялардан келиб чиқиб иш юритмоқда. Корхона ёрлиғи туширилган маҳсулотларнинг шуҳратини ошини, турларини кўпайтириш борасида тиямизиз изланмоқда. Изланишлар эса шубҳасиз ўз самарасини беради.

Суратда: назорати Соҳиб Пулатова, Гуллола Рафурова ва Наргиза Қодировлар ўз маҳсулотларини кўздан кечиринмоқда.

Ш. ШАРОПОВ (УАА) олган сурат.

• Чорвачилик

ҲАММА НАРСА ЎЗ ЭГАСИ ҚЎЛИДА РИВОЖ ТОПАДИ

Қишлоқ ҳужалиғи вазири-нинг чорвачилик бош бокермасига кўнироқ қилиб, республиканимизда энг илгор ҳужалиқни айтишларини сўрадик.

Дабдурустан берилган совога шартта жавоб бўлмади. «Чиноз», «Малик» совхозлари-чи — сўрадик савризлибди.

Улар «ўқиб» қолшган, — деган жавоб қайтарилди. Биз, газетачилар юқориде тилга олинган икки ҳужалик ҳақида кўп ва ҳўп ёзганмиз. Тажрибаларини ёритишга саҳифа-саҳифа мақолалар беришганами. Серсуг гомилиларини, омилкор сиғирсоғарлару молбоқарларини мақтасега бисотиамиздаги сўзларини аямаганмиз. Фермаларини сут буюғи деб таърифлаганимиз. Қарангки, шундай ҳужалиқлар бунинг кунда чўкиб қолибди! Одамларни таъдирсиз, гомилиларни эчкимижоз бўлиб қолсаяки Негат!

Бу вилота мутахассислардан бири шундай изох берди: «Чиноз» ҳам, «Малик» ҳам илгари бошқаларга нисбатан устуликка эга эдилар, яъни омухта ёрни давлатдан истаганича олишарди. Ҳозир эса эл қатори: эҳтиёжнинг 40—45 фоизини даражасида олишмоқда. Асосий сабаб шумикин! Бир томондан қарасангиз ҳақ фикрга ўхшайди. Ахир сиғирнинг сутини тилида дейишди: ем берсанг сут беради. Афсуски, ана шу еқидега икки хил ёндошш мумкин экан. Давлат тасарруфидега кўллаб ҳужалиқлар, ҳатто илгари донг тороғанлар ҳам боқимандлик, давлатга кўз тикиш оқибатида зотдор фермаларни хароб қилишлар, ҳар бири йилига 3—3,5 минг килограмм сут бериб келётган гомилиларни эчкимижоз жониворларга айланитириб қўйдилар. Давлат ва жамоа ҳужалиқларида ҳар сиғирдан ўртача 960 килограммдан сут соғиб олинаётгани бунинг далилидир.

Бунинг қарангки, давлатдан ҳеч қандай омухта ем олишмас-да шахсий ҳужалиқларда ҳар бир сиғирдан ўртача 2500 килограммдан сут соғиб олинаётган. Шу йилнинг биринчи ярмида етиштирилган гўштининг ҳам 68 фоизини хусусий ва фермер ҳужалиқлари ҳиссасига тўғри келибди.

Бу рақамлар кишини жиддий уйлашга даъват этади. Замон билан ҳаммаде, ҳамаде бўлишга ундайди. Қишлоқ ҳужалиғи — республика иқтисодиётининг энг кўламли, ҳал қилувчи бўғинидир. Ўзбекистоннинг тақдирини қўй жихатдан шу соҳанин қандай ривонланитишга болган. Шундай экан, жоьлардаги раҳбарлар фермерларга ҳар жиҳатдан ёрдам беришларини, ишбилармонлик, ташаббускорлик йўлидаи голварни бартараф этишларни лозим,— дейилди. Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамасининг 27 июль кунин бўлиб ўтган мажлисида Чорвачилик меҳнату маваққатларга тўла соҳа. Шунинг учун ҳам у азалдан зарбдор тармоқ ҳисобланган. Лекин у қанчалик зарбдор бўлмасин ҳамлау зарбалардан кўра тадбиркорлиқни, ишбилармонлиқни ёқтиради, ташаббускорлиқни хуш кўради.

Норбобо ШАКАРОВ.

• ХУСУСИЙ МУЛОҲАЗА

ТАРИХИНГ ДИР МИНГ АСРЛАР ИЧРА ПИНХОН, ЎЗБЕГИМ!

Яқинда ёзувчи дўстларим билан гурунглашиб қолдик. Шунда бир воқеани гапириб беришди. Улар мамлакатимиз вилоятларидан бирига боришган. Учрашувлар ўтказилган. Жумладан, бир мактабда ҳам бўлишган. Савол-жавоблар бўлган. Шунда қаламқашлардан бири йиғилган ўқувчиларга мурожаат қилган.

— Қани айтилган, дўстлар, Широқ ёки Спитаман ким бўлган?

— Ҳамма жим. Сабр-тоқат билан жавоб куттишган. Эрта-индин мустақил ҳаётга йўлланма оладиган йигит-қизлар кўзлари мултираганча адибларга тикилиб ўтиришарди.

— Ҳа, майли, Тумарис ёки Жалалиддин Мангуберди ҳақида ким нима билди?

Қай кўз билан кўрсинларки, йигит-қизлар бир-бирларига анграйганча яна мум тиллаб ўтиришарди. Бу қай ҳол бўлди энди?! «Дод» деб юборгани келдики бундай паллада. Қора кўзлар, уша андишали қора кўзлар келган қалам қилларига тикилганча кўзларини пирпиратиб туришарди. Уларда не айб? Тарих деб ўқитдилар бизга ёт ҳодисаларни, Петрни улуғ, дедилар, Грознийни буюк, дедилар. Ўзимизга, ўз ўтмишимиз, ўз илдиларимизга келганда эса Амир Темурни қонхўр, дедилар, Мирза Бобури босқинчи, дедилар. Тарих деб асосан Россия ва Европа ўтмишини ўқитдилар. Маънавий мажруҳ ва сўйиш қилиб тарбияланган ниятда ҳақиқатини Сократ дарсликлар ёзилар, тўғри китоблар битдилар. Мақсад мануртулгани илди олдириб, палан ёдлашиб, мутеликка сув қўйиш, тобалик руҳини парвардилаш.

Оқибатда рус подшоҳлари қилган ишларнинг илдан-игнасигача билдиришга бўлиб, ҳатто Екатеринанинг қанча жамани борлигига.

Мана инкичи йилдирики, озодин ҳавсидан нафас олинмас. Қандай яхши!

Адолатни тилкамоқ, тарихимизни ўрғиниб борасида дастлабки қадамлар қўйилган. Бой маънавий меросимизнинг сандиҳи энди кўтарилган. Биз баҳра олиб, кўришимиз лозим бўлган чашманинг кўзи энди очилган. Матбуотда, телевидение ҳамда радиода мақолалар чоп этиляпти, эшиттиришлар бериб бориляпти.

Урта ва олий ўқув юрларида Ватанимиз тарихини ўрганиш, борасида дастлабки хайри қадамлар қўйилмоқда.

Агарда ҳалқимиз, айниқса ёшларимиз тарихимизга фавқуллода ташна эканли-

ги инобатга олинган бўлса, амалга оширилган ишларни уммондан томиҳ деса бўлади. Зеро ҳозирги замон фанларининг кўпчилиги асосларини ҳаюмюртларимиз яратган. Лоақал Ал-Хоразмийни, Абу Али ибн Синони, Ал Берунийни эслашлик. Миллатимизни мангуликка мухрлаганлар Ал Фаробий, Ал Бухорий, Ат Термизий, Ахмад Ясавий, Баҳоуддин Нақшбанд, Амир Темур, Улуғбек, Алишер Навоий, Мирзо Бобур, Беҳзод, Хондамир каби алломалар билан ҳар қанча фахрланас қаримди. Афсуски, ана шундай бобоқалонларимизнинг кўпчилиги ҳақидаги тасавури-миз умумий ва юзани, гира-шира.

Айтмоқчиманки, улуғ ўтмишдошларимизнинг миллатимиз, ҳалқимиз фидойилик сифатида кечирган ҳаётлари, Туронзамин дувругини оширишга хизмат қилган жўшқин фаолиятлари, бизга қолдирган бебаҳо мерослари ҳақида ҳикоя қилувчи оммабоп рисодалар туркуми, назаримда, жуда-жуда зарур. Шундай қилинса кўна тарихимиз қатъити яширинган тенгис дуру жаҳонлардан ҳозирги авлод тээрқ баҳраманд бўлув эди. «Тарихинг дир минг асрлар ичра пинҳон, ўзбегим», деб ҳайқирганда ардоқли халқ шониримиз Эркин Воҳидов минг бор ҳақ эди.

Лоақадлик, тобалик захрини бутунлай йўқолимоқ, ўзбекда истихор ва ғуруғ хисларини уйғотмоқ учун назаримда, ўтмишимизни тириктирмоқ даркор. Бу шунчалик зарур ва савоб ишки, уни галта солиб бўлмайди. Етар шунча пинҳон тутилган! Бешула ўтган йилларимиз ўрнини қопламоқ ниятда отта қамчи босмоқ лозим. Бобоқалонларимиз поки руҳи олдидан қарз, зиммамиздаги бурч ҳам бизни шунга ундамоқда чоғи. Ахир берорга айтилмаган-ку Ватанин сениш — ватанпарварлик ўз халқи тарихини пухта билиш, у билан фахрланишдан бошланади, деб.

Мухтарам Президентимиз миллий маффурани яратиш масаласини энг мунд вазибалардан бири деб билимоқда. Унинг асосини эса ўтмишда юртдошларимиз томонидан яратилган маънавий бойликлар ташкил этади. Биз аслида ким эканлигимизни биллишимиз ҳам қарз, ҳам фарз.

«Амир Темур тузукларини ўқисам, худди бугунги замоннинг катта-катта муаммоларига жавоб топгандек бўламан».

Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг

ёзувчилар билан учрашувда айтган бу сўзлар, меросимизни ўрганишимиз нақадар зарур эканлигини ана бир бор таъкидлаб турибди.

Юқорида баён этилган мулоҳазалардан келиб чиқиб, Туронзаминнинг шон-шўратини оширган ўтмишдошларимиз ҳақида китоблар нияҳат зарур эканлигини ана бир бор таъкидламоқчиман **Рисолалар туркумининг «Миллатимиз фидойилари» ёки «Миллатимизни мангуликка мухрлаганлар»** ё бўлмаса «Туронзаминнинг буюк кишилари» деб аташ мумкин. Қолаверса туркум номини яна биргаликда мулоҳаза қилиш мумкин.

Китобларнинг ҳажми ҳақида ҳам ўйлаб кўриш зарур, деб ҳисоблайман. Ана назаримда, жуда кичик ҳам, жуда катта ҳам бўлмаслиги керак. Туркумин яратмоқ фойдасиз масъулиятли иш эканлигини эътиборга олган ҳолда мамлакатимизнинг кўзга кўринган етакчи олимлари, адибларидан ёборат тахрир хайъати тuzилса, мақсада мувофиқ бўлув эди. Шу йўлда меҳнат қилишни савобли ишга ҳисса қўйишни аллома ва қаламқашларимиз ўзлари учун катта шараф деб билидилар, деб ўйлайман.

Рисолалар кенг оммага, яъни ёшга ҳам, ёши узуларга ҳам мўлжалланганлиги эътиборга олинган бўлса, унинг ёзилши услуби ва тили ҳақида ҳам қай-қурмоқ талаб этилиши ўз-ўзидан равшан.

Ҳозирги қоғоз тақисслиги, иқтисодий қийинчиликлар даврида бу ишни бошлаш қандай бўларкин, деб ўйлайдиганлар ҳам топилб қолшини мумкин. Мухтарам Президентимиз вақт ўтиши билан иқтисодини ўнлаб оламиз, лекин маънавий бўҳронлардан чиқиб яна мушкул масала эканлигини уқтирилади.

«Моддий ислохотлар, иқтисодий ислохотлар — ўз йўлига, — деб таъкидлади Ислом Каримов республика Олий Кенгашининг ўн инкичи сессиясида сўзлаган нутқида. — Уларни ҳал этиш мумкин. Халқнинг таъминотини ҳам амал-

лаб туриш мумкин. Аммо маънавий ислохотлар — қўллик ва «мутелик исқандаридан озад бўлиш, қадни баланд қилиш, ота-бобоқалонимизнинг удуларини тиклаб, уларга муносиб ворис бўлиш — бундан оғирроқ ва бундан шарафлироқ вазифа йўқ бу дунёда».

Маъзуқ масаланинг моҳиятини очмоқ ниятида юқоридаги сўзлардан бири қалима қўшмоқ амир-маҳолдир. Бор гап лунда қилиб айтилган қўйилган. Шундай экан вазифани рўйбта чиқармоқ борасидаги гапларини давом эттирсак. Назаримиздаги ўз имкониятларини қўйта чамалаб чиқсалар. Сир эмаски, озди-ноқди, савиниб саёз китоблар ҳам чиқаяпти, пул дарди қабоб деганлардай.

Яна бир мулоҳаза. Юртимизда, али миз орасида савоб иш учун қиммат қармани беголвоҳ саховатпешалар ҳаминша топилган. Миллат маънавияти, миллат шайн-шайности, ғурури, фаҳри ҳақида гап кетаётганда мулкдорлар, сармоядорлар, жамоа корхоналарининг эгалари, хайрия ва бошқ ахши ниятда ташкил этилган фондлар, ҷуночи, Ш. Рашидов фонди ва Д. Қўнаев номли Халқор фонднинг Ўзбекистон бўлими, ташкилот ва муассасалар маъзуқ ўта зарур ва ўта савоб ишга ҳомийлик қилинса, шу ниятга маблаг ажратилиши зиммаларига олинса, яратган Эгамга ҳам, бандларга ҳам хуш келарди, чамамда. Сармоядорлар орасида бўлар-бўлмас ишларга пул сарфлаётганлари ҳам йўқ эмас. Номин тарихда қолсин, мендан халқимга наф тегсин, деганлар бу ҳақида мулоҳаза қилиб кўрсалар, чакки бўлмасди.

Унутмайлик, маънавият ҳалқнинг, миллатнинг юзи, қиёфаси. Маънавият бор жойда инсоф бор, дийбат бор. Маънавияти соғлом халқнинг келажигиға умид қилса бўлади. Гапнинг индоллопини айтаем, энг шимариб, амалий ишга киришмоқ вақт шидди.

Ислом СУЛАЙМОНОВ, меҳнат фахрийи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими.

Кутубхона — кирхона, деган гап беиз айтилмаган. Ҳозирги бозор иқтисодий шариотда сотувдаги китоблар анчайин қимматлиб кетгани сир эмас. Кутубхоналар эса ҳануз ўқувчиларга беминнат хизмат кўрсатаётгани таҳсинга лойиқдир. Бадий асарлар ўқишга ташна китобхонлар шу кунларда кутубхоналарга тез-тез ташриф бурюнаёттир.

Китобхонлар талаб-эҳтиёжларини қондириш кутубхона ходимларидан катта меҳнат ва маъсулият талаб қилади, албатта. Буни диддан ҳис қилган Самарқанд шаҳар марказий кутубхонаси ходимлари астойдил фаолият кўрсатишаёттир. Кутубхона 30 минг китоб фондига эга. Зотан, маъзуқ кутубхонанинг тўрт минг нафарга яқин аъзолари бор. Китобхонлар сони кун сайин кўпаймоқда.

СУРАТДА: кутубхона ходимси Ольга Кям иш устида. Рудол АЛИЕВ тасвирга олган.

ТАХРИРИЯТДАН: назаримизда, муаллиф ҳозирги куннинг муҳим муаммоларидан бири кенг жамоатчилик ҳукмига ҳавола этмоқда. Қани, муҳтарам алломаларимиз, жонқуяр ноширларимиз, қалби Ватан ишқи ва меҳри билан тепаётган қалам аҳли, сармоядор, ишбилдономлар, сизлар нима дейсизлар? Фикр-мулоҳазаларингизни кутамиз. Қўплашиб бир тўхтамга келсак, юрт учун, миллат учун нафимиз тегиши шубҳасиз.

• Маҳалла—тотувлик бешиги

Агар улар ичишмаганда, туппа-тузук бошланб хайри туғайган зиёфат уч йиллик гурубат жанжалга айланмаган, пойтахтимизнинг қоқ марказидаги Себзор даҳаси 21-йода яшовчи қўшинлар орасидан опа мушук ўтмаган бўларди. Ва, қолаверса Собир Раҳимов тумани халқ суди Ҳақназаров Шухратни «пичоқ ушлашни билмагани учун беркордан беркорга тўрт йил озодликдан мажрум этиб ҳўки чикармасди.

лар майдончаси бўлса деганини ўқиб, у ҳақ деб ўйлодим. Адашган эканман, мажлиса аризачи яқкаланиб қолди. Кўпчилик негандир Малика опа ёмон кўрган қўшнинг ёқлаб, унинг камчиликларини ёпиб, ютуқларини ошириб гапирди. Ички-да маҳалла шу ҳудуднинг юзи-кўзи экан-да, у одамни хизматига яраша ерга уриши ҳам, кўнқа кўтариши ҳам мумкин экан-да, деб ўйладим. Ва Йиғилишда гапирганларнинг сўзини ёзиб қўй-

Бесабаб оёйқа тикан ҳам қирмайди, деган гапда жон бор. Воқеа 1991 йил 15 декабрда содир бўлган. Даҳадан чойхонада Шухрат Ҳақназаров Баҳоидир Нўрмонов билан жанжаллашиб қўлига пичоқ олади, ората уларни ажратиб учун тушган Мухамедов Мақсуд худди шу яроғдан жароҳат олади. Шу вақтнинг ўзида М. Мухамедовни К. Султонхўжаев уриб уни бурун суйганин сийдирган. Бу ҳозирча тасдиғини топгани йўқ. Собир Раҳимов туман халқ суди 1993 йил 22 март кунин К. Султонхўжаевга нисбатан жиноий иш қўзғатипи масаласини ҳал этиш ҳақида ақрим чиқарган. Таажубки, юқоридки воқеадан бири йил аввал — 1990 йилнинг сўнги кунин яна зиёфатда Қаҳрамон Орипов Ваҳоб Хўжаев билан жанжаллашиб қолган. Натияжада Орипов Хўжаевга сенил тан жароҳати етказган, аммо бу жиноий иш уч марта Ўзбекистон Республикасини жиноят мажмуасининг 5-модда 2-қисмига мувофиқ қаранатдан ётқизилган. Яқинда бу жиноий иш тағини қўшимча терговга юборилди. Албатта, қонуний ҳал этилади. Аммо неча йиллардан бери шу ерда кўз-қўзга тушиб йашаётган жабрланувчининг аёли Малика Мухамедова бунга ишонмади, юқори ташкилотларга ариза ёзаяпти. Яқинда у мамлакатимиз раҳбарини номига ҳўқуқ маҳкамалари устидан норози бўлиб шикоят биттибди. Текширишга шаҳар прокуратурасининг масъул ходими Абдулла Исломов келди. Таажубки, худди шу маҳал Малика

Мухамедованинг устидан фуқаро Зикрилло Орипов доавосига мувофиқ жиноий иш қўзғатилган экан.

— Ҳалати ҳол, — дейди Абдулла Исломов, — аризачи Президент номига ёзган хатини ачиқ устида

шобиш қоралабман деди. Бопқа бир хат ёзиб берди. Келтирган важадорини текшириб уларнинг асоссизлигини аниқладим. Ҳайронман, шундай нуфузли жойга ҳам киши ёлғон гапни тўғиб ёзаверадими?

Дарвоқе, бу мақолаини ёзилганга яна бир нарсани туртки бўлди. Туман прокуратура, адиби мажмуасининг Райим Рўзиев ва шаҳар прокуратураси масъул ходими Абдулла Исломовлар ташаббуси ва аризачининг илтимосига мувофиқ худди шу маҳаллада ўтган умумий йиғилишда қатнашди. Бир ўзбек маҳалласида содир бўлган нохушлик, мижарою низоларнинг ҳақиқати манзараси, унинг оқибати мени қизиқтириб қолган эди. Мухамедова Малика ўз нома-сидан барча бўзғунчиликни З. Орипов қилгаётганини, тағини уйининг орасидан каттагина жойини сиймсик билан эгаллаб олиб дарахтзорга айлантирганини, уянинг ертўласини ноқонуний қўрганни, дарахтзор бола-

Мираҳмад МИРХОҲОВ: Илгари маҳалламиз тиңч, аҳил эди, икки-уч йилдан бери шайтон ораладим, билмайман. Дарахтзорни бола-лар майдончасига айлантискан расво бўлади. Уйга мактаб, боғча яқин, бунинг устига ўша майдон бизга чапроқ, Ким ўз боласини кўздан пана жойда ўйғатиб қўлди. 185-хондонда Анвар аки Авазовиям фикри шу. Шундайми?

— Ҳа, ҳа...

Мухриддин ФАЙЗУЛЛАЕВ: — Мухамедованинг юқорисидки хондонда туман. Очғини, Малика опада муомала қилиш маданияти йўқ.

— Бекор айтибсиз. Улмайсизми хотин киши устидан арз қилишга? — Аризачи ўрндан туриб кетди.

— Гапим тугасин, сизгям наваб беришади. Худдас, одам бировдан айб қилдиргунча ўзини тузатиб олиши керак.

Манзура НИЕЗОВА: — Маликахоҳ, ҳафа бўлмағун, муомаланиз онага хос

ЯРАШ ОШИ

• Янги спектакль

САХНАДА ЯНА «ШУМ БОЛА»

Ҳамма номидики Ўзбек давлат академик драма театри ўз томошабинларига икки пардалы ашула ва муслиқли комедиани ҳавола этиди. Бу комедия атоқли адиб Гафур Ғуломнинг машҳур «Шум бола» асарини асосида яратилган. Спектаклнинг ўзини ҳо томоний шундаки, режиссёр С. Наприево актёрларнинг маҳоратлари ҳамда театрнинг техник имкониятларини ҳисобга олган. Натияжада ўзбек сахнасида илк бор ўзини ҳо ажойиб томоша юзага келди. Унинг премьераси барчада яхши таассурот қолдирди.

Янги асарини ҳатто хоржий томошабинлар ҳам иштинёқ билан кўришди. Негатки, бу сахна асариди миллий ва замонавий рақслар, масхарабозлик, опера ва замонавий мусиқа бир-бирига уйғунлашиб кетган. Бир сўз билан айтганда бу асар айнан ёшлар учун яратилган дид.

Бош роль икромчиси Мадина Мухторова ўзининг истеъдодини кўрсатиб, акробатика ва рақс маҳоратларини намоиш эта олган. Еш артистлардан Зуҳра Ашурава, Тоҳир Саидов, Абдураим Абдуваҳобов ва бошқалар биргаликда ягона ансамбль яратилган. Бундан ташқари, Кумуш Разақова, Шавкат Тошматов, Зияд Эшонхўжаев каби астрада хонандаларни иқтисодида қўшиқлар спектаклга жозоба бағишлаб туради. Қўшиқларини танилиб бастакор Алишер Икромов шоир Иброҳим Жиянов билан биргаликда ёзган. Бу билан отахон театр ўзининг 75 йиллик тўйига яна бир муносиб туҳфа ҳо-зирадиди.

Рустам АҲМАДАЛИЕВ, «Ўзбекистон овози» муҳбири.

Афсус, агар айнан Сизга аталган компьютер йироқда сотилса

Бу — Apple компанияси яратган Macintosh.

1976 йилдан бошлаб Apple жаҳоншумул муваффақиятга эга бўлди. Сабаби, бошқа шахсий компьютер ишлаб чиқарувчилар истеъмолчиларни ўз махсулотларига қўниқишга мажбурлаган чоғда — Apple инсон эҳтиёжларига энг яқин мослашган, ҳар бири киши учун қулай бўлган технологияни яратди. Ҳозирда Apple компьютер саноатида

етақчи корхонадир, ўтган йили у АКШда биринчи ўринни олган. Ўзбекистонда илк марта янги технологияларнинг ажойиб қоршмасини намоиш қилаёттирмиз. ABSYS компанияси Appleнинг Ўзбекистондаги расмий дистрибьютори. Биз Тошкентда узваколатхонамизни очганимизни мамнуният билан эълон қилиб, бугундан бошлаб қўла сервис хизмати кўрсатишга тайерлигимизни билдираимиз.

Бутун дунеда 14 000 000 мижоз Apple компьютерларини афзал кўрган. Сизчи?

Бизга қуйидаги рақамлар орқали кўнгирок қилинг: (3712) 32 38 68.

Apple ва Macintosh номини ҳақида атоқли Apple Computer Inc.нинг ҳақда эҳтилол саво битилганларид.

АБДУНАБИ АЛИҚУЛОВ.

Шароф Рашидов фонди — 33-20-36, 32-54-35. Қабулхона — 32-55-15.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ:

Анджиконда — 4-48-85; Қаршида — 3-25-79; Бухорода — 3-96-12; Самарқандда — 35-22-90; Гулистанда — 2-26-22; Урганчда — 6-72-60; Жиззада — 3-31-86; Фарғонада — 2-23-01; Навоёнда — 3-74-76; Термизда — 6-37-16; Нукусда — 2-42-62.

Набатчи муҳаррир: И. СУЛАЙМОНОВ. Набатчи Т. ЭШБЕКОВ.

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ»

РЕДАКЦИЯЛАР:

Иқтисодий ҳаёт — 33-47-80, 32-53-14.
 Иجتимоий ҳаёт — 33-21-43, 32-53-16.
 Животчиликка қарши кураш — 33-76-04, 32-26-70, 32-53-15.

Вилоят муҳбирлари — 33-12-16, 32-57-20.

Хатлар, ахборот ва спорт — 33-12-56, 32-55-16

«Осиё бозори» — 33-41-89, 32-55-70.
 Котибхона — 33-72-83, 32-53-06.
 Эълон ва билдирувлар — 32-54-12.

Шароф Рашидов фонди — 33-20-36, 32-54-35. Қабулхона — 32-55-15.

ЎЗ МУХБИРЛАРИМИЗ:

Анджиконда — 4-48-85; Қаршида — 3-25-79; Бухорода — 3-96-12; Самарқандда — 35-22-90; Гулистанда — 2-26-22; Урганчда — 6-72-60; Жиззада — 3-31-86; Фарғонада — 2-23-01; Навоёнда — 3-74-76; Термизда — 6-37-16; Нукусда — 2-42-62.

Набатчи муҳаррир: И. СУЛАЙМОНОВ. Набатчи Т. ЭШБЕКОВ.

Манзил: 700083 ТОШКЕНТ, ГСП, МАТБУОТЧИЛАР КУЧАСИ, 32-УЙ.

Бош муҳаррир **Азим СУЙОН.**

Манзил: 700083 ТОШКЕНТ, ГСП, МАТБУОТЧИЛАР КУЧАСИ, 32-УЙ.

• Эълонлар кечиктирмай чоп этишга кафолат берилади. • Кўлёмалар ҳажми чекланмайди. • Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000120. Газета офсет усулида А—2 форматда босилди. Ҳажим 2 босма табоқ, тиражи 155296 нуска. Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди—22.00. Г—479. № 143.